

**LISINSKI
SUBOTOM
UVIJEK
LISINSKI**
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

ČETRDESET NEPROCJENJIVIH FORTY WORTHY

ZAGREBAČKI GITARSKI TRIO

U POVODU 30. OBLJETNICE UMJETNIČKOG DJELOVANJA

**Darko Petrinjak
István Römer
Goran Listeš**

Subota, 22. veljače 2014., u 19 i 30 sati

Subota, 22. veljače 2014., u 19 i 30 sati

ZAGREBAČKI GITARSKI TRIO

Darko Petrinjak
István Römer
Goran Listeš

Nakon koncerta s umjetnicima će razgovarati **Vlatka Kolarović**.

U visokom prizemlju Velike dvorane organizirana je prodaja diskografskih izdanja umjetnika.

U zabavnom programu s plesom i izvlačenjem nagrada za pretplatnike ciklusa *Lisinski subotom* nastupit će **Greenhouse Blues Band**.

guitarra *VIVA*

PROGRAM

JOHANN SEBASTIAN BACH / JOHANN GOTTLIEB GOLDBERG:

Trio sonata u C-duru, BWV 1037 za dvije gitare i kontrabas

(obrada: Darko Petrinjak)

Adagio

Alla breve

Largo

Gigue

ANTONIO VIVALDI:

Sonata u a-molu, RV 43 za kontrabas i dvije gitare

(obrada: Darko Petrinjak)

Largo

Allegro

Largo

Allegro

FRANO PARAĆ:

Diptih za tri gitare

MARCO AURELIO ZANI DE FERRANTI:

Koncertantna poloneza, op. 27 za tri gitare

NIKITA KOŠKIN:

Trgovac cvrčcima za dvije gitare i kontrabas

MAURICE RAVEL:

Pavana za preminulu infantkinju za tri gitare

(obrada: Darko Petrinjak)

ANTONÍN DVOŘÁK:

Tri slavenska plesa za tri gitare

(obrada: Darko Petrinjak)

Allegro assai u c-molu, op. 46, br. 7

Allegretto grazioso u e-molu, op. 72, br. 2

Presto u g-molu, op. 46, br. 8

Zagrebački gitarski trio osnovan je 1984. godine i otada djeluje u nepromijenjenom sastavu. Nastupao je diljem domovine i u mnogim gradovima svijeta, poput Pariza, Rima, Dublina, Lisabona, Ljubljane, Tel Aviva, Berlina, Kopenhagena, Prištine, Istanbula i Londona. Ostvario je više LP-a i CD-a, a mnoge snimke nastale su za Hrvatski radio. Trio je u svijetu jedinstven po tome što na nastupima uz gitare ponekad rabi i kontrabas (svira ga Darko Petrinjak). Širok repertoar ansambla obuhvaća djela od renesansne do suvremene glazbe, uključujući izvorne skladbe za tri gitare pisane u 19. stoljeću, atraktivne transkripcije i nova djela koja su za Trio skladali mnogi hrvatski i inozemni autori. Naročito je bila plodna suradnja s britanskim skladateljem Johnom Williamom Duarteom koji je za Trio napisao čak tri skladbe, od kojih je *Little Suite*, br. 4 skladana za prvi koncert Trija u svibnju 1984. u Hrvatskom glazbenom zavodu. Trio se poslije Duarteu „odužio“ snimivši CD s isključivo njegovim skladbama za jednu gitaru i tri gitare. Uspješna je bila suradnja i s Nikitom Arnoldovičem Koškinom, ruskim gitaristom i skladateljem kojega su članovi Trija susretali

na svojim individualnim koncertnim turnejama po tadašnjem Sovjetskom Savezu – i on je Triju posvetio tri svoje skladbe. Od brojnih domaćih skladatelja koji su pisali za Trio, posebno treba istaknuti Marka Ruždjaka, kojemu ansambl priprema autorski CD (s dugogodišnjim suradnikom, udaraljkašem Igorom Lešnikom), te Franu Paraća čije su skladbe često na repertoaru Trija. Zagrebački gitarski trio dobitnik je “Vjesnikove” glazbene nagrade *Josip Štolcer Slavenski*, Nagrade *Milka Trnina* Hrvatskog društva glazbenih umjetnika te Nagrade *Vladimir Nazor* Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Darko Petrinjak (Zagreb, 1954.)

diplomirao je kontrabas u klasi Josipa Novosela na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu te gitaru i lutnju na Kraljevskoj muzičkoj akademiji u Londonu. Solističke gitarske recitale održava diljem domovine te u mnogim europskim zemljama. Snimio je dvadesetak nosača zvuka: solo, duete s violinom, violončelom, flautom i glasom te s gudačkim kvartetom. Naročito je bila zapažena njegova suradnja s Dunjom Vejzović, s kojom je snimio dvostruki LP sa španjolskom glazbom (Granados, Falla) te renesansnom glazbom uz lutnju. Član je žirija na međunarodnim gitarističkim

natjecanjima i vodi majstorske tečajeve na gitarističkim festivalima te na muzičkim akademijama. Poznati hrvatski skladatelji (Papandopulo, Šulek, Bjelinski, Miletić, Njirić, Klobučar, Ruždjak, Juranić, Parać itd.) za njega su napisali djela za gitaru, među kojima su i četiri koncerta za gitaru i orkestar. Urednik je dvadesetak notnih izdanja za gitaru, među kojima se ističe prvo cjelokupno izdanje popijevaka za glas i gitaru Ivana Padovca, hrvatskog skladatelja iz 19. stoljeća. Padovcu je posvetio i CD s prvim suvremenim snimkama njegovih concertina za gitaru i gudački kvartet. Darko Petrinjak gitaru je predavao na Birmingham School of Music (1978.-1981.), a od

1982. radi na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, gdje je 1997. stekao zvanje redovitog profesora. Kraljevska muzička akademija u Londonu imenovala ga je 1990. pridruženim članom (Associate of the Royal Academy of Music). Godine 1997. odlikovan je redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića. Počasni je član Hrvatskog društva glazbenih umjetnika.

István Römer (Zagreb, 1962.) studirao je gitaru kod Marge Bäuml-Klasinc na Hochschule für Musik und darstellende Kunst u Grazu (diplomirao 1984.) i na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, gdje je diplomirao 1983. u razredu Darka Petrinjaka. Njegova je karijera počela briljantno, brojnim nagradama na međunarodnim natjecanjima, od kojih valja izdvojiti prve nagrade koje je osvojio sredinom osamdesetih u Mettmannu (Njemačka) i na Segovijinu natjecanju u Palma de Mallorci te, nešto poslije, u Viñi del Mar u Čileu. Održao je više stotina koncerata u Europi, Južnoj Americi i Aziji. Dva su Römerova solistička koncerta u Zagrebu 2001. i 2005. bila uvrštena

u izbor pet najboljih koncerata u Hrvatskoj tih godina, u listovima *Vijenac* (2001.) i *Vjesnik* (2005.). Njegova sklonost glazbi J. S. Bacha kulminirala je jedinstvenim pothvatom – integralnim izvedbama svih šest sonata i partita za violinu solo u obradi za gitaru Valtera Dešpalja. Osim solističkih recitala i nastupa uz ugledne domaće i strane orkestre, vrlo često nastupa i kao komorni glazbenik – održao je mnogo koncerata u duu s violončelistom Valterom Dešpaljom i klarinetistom Milkom Pravdićem. Objavio je tri solistička albuma te CD u duu s Valterom Dešpaljom. Redoviti je profesor na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu te održava majstorske tečajeve na raznim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Goran Listeš (Split, 1961.) studije je završio kod Darka Petrinjaka na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i Marge Bäuml-Klasinc na Hochschule für Musik und darstellende Kunst u Grazu. Pobjednik je mnogih važnih međunarodnih natjecanja, uključujući *Jeunesses Musicales* (Beograd, 1985.), *Fernando Sor* (Rim, 1989.) i *Mauro Giuliani* (Bari, 1989.). Posebno je važan njegov uspjeh na natjecanju *Printemps de la Guitare* (Walcourt u Belgiji, 1990.), gdje je osvojio prvu nagradu (Zlatna medalja kraljice Fabiole), Nagradu Belgijske skladateljske unije za najboljeg interpretu belgijskog djela, kao i Nagradu novinara. Uslijedili su brojni nastupi na međunarodnim festivalima i koncertnim podijima u Belgiji, Italiji,

Španjolskoj, Kubi, Njemačkoj, Grčkoj, Poljskoj, Austriji i drugim zemljama, uključujući nastupe u poznatim dvoranama: Wigmore Hall (London), Radio France Auditorium (Pariz) i Dvorana Čajkovski (Moskva). Također koncertira kao solist s orkestrima Češke filharmonije, Zagrebačke filharmonije, s Madridskim orkestrom te Belgijskim komornim orkestrom *I Fiamminghi*. Kao komorni glazbenik nastupao je, uz ostale, s Katijom Ricciarelli, Tonkom Ninićem, Orestom Shourgotom, a djeluje i u nekoliko drugih gitarskih sastava – u duu s talijanskim gitaristom Agostinom Valenteom te u Talijanskom gitarskom kvartetu. Snimao je za tvrtke *Croatia records*, *Orfej*, *Plein Jeu Editions* i *Niccolò*. Uspješno se bavi i skladanjem. Talijanska izdavačka kuća *Guitart Editions* upravo mu objavljuje notno izdanje i CD s vlastitim skladbama za jednu i dvije gitare. Redoviti je profesor gitare na splitskoj Umjetničkoj akademiji i gostujući profesor na Konzervatoriju u Monopoliju (Italija).

Donedavno pripisivanu **Johannu Sebastianu Bachu** (1685.-1750.), Trio sonatu u C-duru, BWV 1037 novija muzikološka istraživanja drže djelom autora koji je postao poznat upravo zahvaljujući Bachovu djelu, Johannu Gottliebu Goldbergeru. Naime, nijedan žanr u Bachovu opusu ne postavlja toliko nedoumica u pogledu kronologije i autentičnosti autorstva kao komorna glazba. Bachov student Johann Gottlieb Goldberg navodno je pod Bachovim mentorstvom u Leipzigu skladao kantate, kao i pet trio i kvadro sonata. Sonata za dvije violine i instrument s tipkama u C-duru, BWV 1037 upravo zbog stila koji odaje pero ili utjecaj Johanna Sebastiana, pripisivana je stoga obojici. Alfred Dürr, muzikolog koji je intenzivno proučavao Bachov opus u odnosu na njegove suvremenike i suradnike, nakon nemalih teškoća odlučio je u korist Goldberga. Kako bilo, visoki kriteriji kompozicijske tehnike koji zrcale skladateljske i muzičke standarde u skladanju komornih djela sredinom 18. stoljeća u Njemačkoj, svjedoče o snažnom utjecaju Bachove poetike i estetike koja je uključivala kontrapunktsku strogoću, oblikovnu kreativnost i galantnu melodiku. Detaljno istraživanje Goldbergovih trio sonata svjedoči također o Bachovim sonatama za orgulje (BWV 525-530) kao onima koje su očito bile služile kao uzor i uzorak za troglasni koncertantni kontrapunkt.

Johann Gottlieb Goldberg (1727.-1756.), rođen u Gdanjsku, bio je virtuoz na čembalu i orguljama te skladatelj, no manjak podataka o njegovu životu i radu čine njegovu biografiju prilično šturom. Znamo da je kao čudo od djeteta oduševio Karla von Keyserlinga, ruskog veleposlanika na saksonskom dvoru, koji ga je iz Gdanjska odveo u Dresden. Goldberg je u potrazi za izučavanjem skladateljskog zanata dospio do Leipziga, gdje je učio kod Bacha. U pozadini priče o nastanku *Goldberg varijacija*, koje doduše nemaju veze s večerašnjom *Trio sonatom*, stoje ipak sva trojica protagonista ove pripovijesti: Bach, von Keyserling (koji je 1741. postao grof) i Goldberg. Naime, von Keyserling je navodno patio od raznih bolesti i njima izazvanih strašnih nesanica, zbog čega je od svojeg učenika tražio da mu svira do kasno u noć. Kako je Goldberg morao sve dulje i dulje svirati svojem meceni, tijekom jednog od brojnih boravaka u Leipzigu zamolio je učitelja Bacha da mu sklada podulje djelo za instrument s tipkama. Varijacije su, dakako, iznimno zahvalan oblik za ispunjenje spomenutog zahtjeva, a ove, jedine koje je Bach ikada skladao, izdašno su nagrađene: grof von Keyserling donio je skladatelju zlatni pehar do vrha ispunjen stotinom zlatnika

[znamenitih Louis d'Or]. Skladbe koje je Goldberg ostavio, izuzetno variraju u stilu i kvaliteti. Od sljedbenika razvijenog Bachova stila do posvemašnjeg pristajanja uz estetiku galantnog stila, Goldberg je tipičan, relativno nadaren glazbenik svojega vremena u kojem se visoki barok miješa s pretklasikom, a glazba iz strogo funkcionalne umjetnosti polako postaje estetička činjenica namijenjena uživanju. **Trio sonata u C-duru** koju je Darko Petrinjak obradio za dvije gitare i kontrabas (obrada je u F-duru) klasična je kasnobarokna trio sonata visoke tehničke zahtjevnosti i ekstenzivne, razvedene melodike. Bogatstvo kontrapunkta savršeno korespondira s osobinama gitare kao instrumenta, dok kontrabas dostojanstveno predstavlja dionicu instrumenta s tipkama, igrajući ulogu harmonijskog temelja.

Rođen 1678. u Veneciji, **Antonio Vivaldi** (1678.-1741.) kojemu je obitelj namijenila karijeru svećenika, zbog bolesti (najvjerojatnije astme) nije mogao služiti misu. Stoga se „il rosso“, kako su ga zvali zbog njegove crvene kose, posvetio glazbi, naročito violini koju je od malih nogu učio od oca, također violinista i skladatelja. Imenovan je učiteljem violine u djevojačkom sirotištu *Ospedale della Pietà*. Za te je djevojke Vivaldi, poslije imenovan i profesorom kompozicije, skladao mnoga djela za violinu te organizirao brojne koncerte. Koncerte održava i u drugim venecijanskim crkvama, a postupno postaje poznat i diljem Italije, ali i u Europi. Nažalost, njegova rana djela gotovo su u cijelosti izgubljena. Slavnom izdavaču muzikalija iz Amsterdama, Etienneu Rogeru povjerava svoja djela 1711., a opus 3., *l'Estro armonico* koji obuhvaća dvanaest koncerata za violinu, postiže velik uspjeh u sjevernoj Europi. Jedan primjerak stiže i do Bacha koji odlučuje transkribirati dio za klavičembalo. *La Stravaganza*, zbirka koja izlazi 1714., druga je uspješna zbirka koncerata za violinu, a četiri godine poslije počinje Vivaldijeva intenzivna izvođačka karijera koja uključuje brojna putovanja i nebrojene koncerte. *Četiri godišnja doba*, po kojima je i danas poznat, trijumfalno su odjeknula u Europi 1725. i svrstala ga među skladatelje kojima se divilo i koje je obožavalo europsko plemstvo, skladatelje koji nisu morali čekati na posthumnu valorizaciju vlastitog opusa. Od 1726. do 1728. Vivaldijeva je popularnost na vrhuncu, a on drugi put boravi u Veneciji gdje se posvećuje glazbenom kazalištu. Ipak, umro je siromašan i zaboravljen. Takav ga je kraj zadesio zbog odluke da se 1740. preseli u Beč, na dvor cara Karla VI. kojeg je zadivio svojim umijećem dvije godine prije. Na skladateljevu nesreću, car je umro netom prije Vivaldijeva dolaska, a Vivaldi je preminuo

u središtu Austro-Ugarske, zaboravljen od svih kojima je desetljećima muzicirao. Četverostavačna **Sonata u a-molu, RV 43** izvorno je namijenjena violončelu. Naime, kao i većina violinista onoga doba, Vivaldi se vjerojatno izvrsno snalazio i na ostalim gudačim glazbalima. O dobrom poznavanju instrumenta, njegovih tehničkih i interpretativnih mogućnosti, svjedoči velik broj koncerata i sonata za violončelo koje, kako navodi Vivaldijev biograf Walter Kolneder, pripadaju remek-djelima za taj instrument. Do danas su sačuvane samo tri zbirke sonata za violončelo, a najvažnija je ona iz pariške Bibliothèque Nationale u kojoj se nalazi njih šest. Vjeruje se da je kopija nastala za grofa Gergyja, francuskog veleposlanika u Veneciji oko 1725. Svaki stavak skladan je u binarnom obliku s dva ponavljana odsjeka. Treći stavak najčešće kontrastira ostalima, skladan u različitom tonalitetu. Premda ne pripadaju tehnički suviše zahtjevnim djelima, ipak ističu virtuoznost instrumenta u *allegro* staccima brzim pasažama i rastavljenim akordima. Spori su pak stavci rezervirani za razvijanje zvukovnog spektra instrumenta i ekspresivnu melodiku koja raste od najnižih do najviših registara. Melankoličnost i kontemplativnost melodike osobito je lijepo postignuta u *Sonati u a-molu* koju večeras slušamo u obradi za kontrabas i dvije gitare.

Franjo Parać (1948.), skladatelj i pedagog, diplomirao je teoriju glazbe i kompoziciju u klasi Stanka Horvata na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, a potom se usavršavao kod Marina Zuccherija u milanskom *Studio di fonologia musicale della RAI*. Na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji djeluje od 1978. kao redoviti profesor, a u dva mandata bio je i dekan. Autor je komornih, zbornih, orkestralnih, koncertantnih i glazbeno-scenskih djela, među kojima, uz balet *Carmina Krležiana* (1985.), velik uspjeh višestruko nagrađivane opere *Judita* (2000.), posebno mjesto pripada glazbi za gudače instrumente te skladbama za gitaru. **Diptih** za tri gitare skladan je 2008. godine za Zagrebački gitarski trio, a o Paraćevu skladateljskom habitusu Sanja Raca kaže: "Njegove skladbe sadrže jedinstvo materijala i forme. U njima se odražava skladateljev individualni odnos prema fenomenu zvuka uopće i to u svim oblicima njegove pojavnosti i značenja. Partiture prije svega odlikuje vokalnost linija jednako u instrumentalnim, kao i u vokalnim opusima, a to svojstvo postaje prepoznatljiv sustav oblikovanja kod svih rukopisa. Riječ je o štedljivoj dramaturgiji, jer su stvarateljsko-tehnička sredstva odmjerenost promišljena i lapidarno izražajna, a djela kao

cjeline djeluju prozračno, iako se u pojedinostima poput dinamike, osobito kolorizma, harmonijama i u psihološkom efektu zastoja protoka gradbenog materijala koji često koristi kao strukturalni dio skladbe, prepoznaju dvije naoko disharmonično suprotstavljene discipline – složenost postupka i jednostavnost njegova ishoda.” Frano Parać dobitnik je mnogih priznanja, među ostalima Nagrade *Josip Štolcer Slavenski* (dva puta), Nagrade HAZU-a (također dva puta), diskografske nagrade *Porin*, Nagrade *Judita* i Nagrade *Peristil*, Godišnje nagrade *Vladimir Nazor*, Nagrade hrvatskog glumišta, Nagrade *Boris Papandopulo* Hrvatskoga društva skladatelja i drugih.

Marco Aurelio Zani de Ferranti (1801.-1878.) pripada uglednoj venecijanskoj plemićkoj obitelji čiji korijeni sežu do 12. stoljeća. Dva njegova pretka bili su duždevi, dok su Pietro Antonio Andrea i Marco Antonio Ziani pripadali sedamnaestostoljetnoj glazbeničkoj eliti kao eminentni skladatelji opera. Zani de Ferranti bio je ne samo gitaristički virtuoz i skladatelj nego i vrlo cijenjeni pjesnik, prevoditelj i proučavatelj Danteova opusa. S devetnaest godina, Ferranti se seli u Sankt Peterburg, gdje se brinuo o biblioteci senatora Mijatljeva, a poslije je postao tajnik grofa Nariškina, bliskog rođaka cara Aleksandra I. Nakon politički uvjetovanih protjerivanja iz Hamburga i Pariza, Ferranti je bio gorljiv pobornik protuaustrijskih stavova – otpočeo je život u Bruxellesu gdje je s uspjehom gradio solističku karijeru. Nastupao je u Nizozemskoj, Francuskoj, Engleskoj, Americi i Italiji, a njegovi su koncerti praćeni s tolikim oduševljenjem da je 1839. imenovan honorarnim gitaristom belgijskog kralja Leopolda. Kako je u drugoj polovici 19. stoljeća jenjavalo zanimanje za gitaru, tako se i Ferranti našao u nezavidnoj financijskoj situaciji. Njegove brojne skladbe, rukopisi, poezija i znanstveni radovi o književnosti, ponajprije minuciozno napisan *Veliki komentar Danteove Božanstvene komedije*, jedina je Ferrantijeva ostavština njegovoj djeci. No djeca su se ipak odlično snašla u životu. Skladateljev sin Cezar koji se preselio u Liverpool i osnovao engleski ogranak obitelji, bio je otac znamenitog Sebastiana Ferrantija, inženjera i osnivača svjetski poznate kompanije Ferranti koja proizvodi elektroničku opremu. Zahvaljujući Simonu Wynbergu napravljeni su veliki pomaci u istraživanju Ferrantijeva skladateljskog opusa, ali i biografije. **Koncertantna poloneza, op. 27** prvo je djelo na večerašnjem programu koje je izvorno skladano za sastav gitarskog trija. Brojne snimke toga djela svjedoče o njegovoj nesmanjenoj popularnosti, a slušanje skladbe potvrđuje majstorstvo skladatelja koji

je, premda sklon virtuoznosti na uštrb složenijeg razvoja materijala, izvrsno poznao instrument za koji je pisao, što se čuje u svakom taktu te upečatljive skladbe. Istraživanje tehničkih mogućnosti instrumenta ogleda se u raznovrsnim primijenjenim tehnikama i neobičnom prstometu desne ruke, često upotrebi *staccato* i *portato* tonova, brojnim glisandima i *arpeggima*.

Nikita Koškin (1956.) rođen je u Moskvi gdje je od četrnaeste učio klasičnu gitaru, a studij je završio na Ruskoj muzičkoj akademiji koja se prije zvala Institut Gnjesin. Podučava gitaru na Državnoj akademiji za klasičnu glazbu u Moskvi, a živi u Zelenogradu, gradiću-satelitu ruske metropole. Kako je sam Koškin napisao na jednom gitarističkom forumu, on je i skladatelj za gitaru, što smatra važnijim od koncertantne karijere. Njegovo najpoznatije i najizvođenije djelo je *Usher-Waltz*, završeno na dan rođenja skladateljeve kćeri prije gotovo trideset godina. Uz poznati valcer, Koškin je skladao i tri koncerta za gitaru i orkestar, nekoliko komornih djela, a posljednji mega-projekt jest skladba za solo gitaru *24 preludija i fuge* u svim tonalitetima, koju je posvetio supruzi. **Trgovac cvrčcima**, iz 1986., posvećen je upravo Zagrebačkom gitarskom triju, a namijenjen je dvjema gitarama i kontrabasu. Prva gitara počinje u fugato tehnici, u sporom tempu kojoj se nakon pet taktova prve teme priključuje kontrabas. Dionica druge gitare pridružuje se akordskim sklopovima i bržim tempom, tvoreći drugi odsjek prvog dijela skladbe. Povratkom sporog tempa (*Meno mosso*), prva i druga gitara počinju drugi dio djela koji karakteriziraju dvohvati prve gitare u razmaku od dvije oktave te melodijsko vodstvo druge. *Andante* u kojem muziciraju ponovno sva tri instrumenta, preko triolama obilježenog dijela *Più mosso*, vodi u frenetični, tehnički iznimno zahtjevan *Allegretto* koji se smiruje u završnom *Andante* odsjeku.

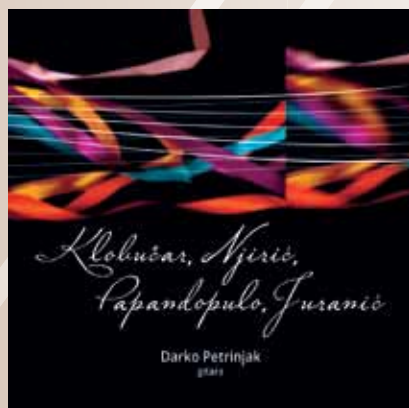
Maurice Ravel (1875.-1937.), francuski skladatelj čija se poetika, unatoč svrstavanju u ladicu impresionizma zajedno s Claudeom Debussyjem, još snažno oslanja na tradiciju devetnaestostoljetne skladateljske tehnike. Najveća je ostvarenja posvetio glasoviru, instrumentu koji je izvrsno svirao te zato i najbolje poznao. Rođen u Ciboureu, studirao je na Pariškom konzervatoriju glasovir i kompoziciju kod Gabriela Fauréa. Najveći skladateljski uzori bili su mu Richard Wagner, Alexis Emmanuel Chabrier i Eric Satie, dok je u književnosti cijenio poeziju Stépšana

Mallarmea, Charlesa Baudelairea i Edgara Allana Poea. Premda nije ostvario kvantitativno velik opus, većina njegovih djela od svojih je premijera ostala na repertoaru do danas, čime se može pohvaliti relativno mali broj skladatelja. Briljantnom kombinacijom naslijeđenih tehnika, izvrsnom intuicijom za ravnotežu novog i starog, rijetkim talentom za melodiku i vrsnim poznavanjem orkestra, ostvario je misiju koja uspijeva samo izuzetnima: ponuditi novo ne odbacujući staro, integrirati popularno (osobito elemente baskijskog folklor) ne postajući trivijalnim. Od 1905. do 1913. osobito je plodno razdoblje i tada nastaju remek-djela poput baleta *Dafnis i Hloja* i suite *Moja majka guska*. *Tri poeme Stéphanea Mallarméa* nastale pod utjecajem Stravinskog skladane su 1913., zatim *Trio u a-molu za glasovir, violinu i violončelo* kao i *Couperinov grob*. Sljedeće razdoblje posvećeno je koncertantnoj karijeri tijekom koje nastaje *Bolero*, *Sonata za violinu i violončelo*, ali i dva *Koncerta za glasovir i orkestar*. ***Pavana za preminulu infantkinju*** mladenačko je djelo, izvorno zamišljeno kao jedan od tada popularnih salonskih komada za glasovir. Ricardo Viñes, Ravelov bliski cjeloživotni prijatelj, prvi je izveo djelo 1902., a fantastičan prijem iznenadio je i samog skladatelja. Osam godina poslije odlučio ga je orkestrirati te ga je u tom obliku i praisveo s jednakim uspjehom. Kao i u mnogo kasnijem i popularnijem – *Bolero*, i u ovom je djelu Ravel iskušavao prije svega formu. Posudivši stari renesansni ples pavanu, nije želio, kako naslov sugerira, skladati posmrtnu tužaljku za djetetom. Jedina princeza koja s djelom ima veze je princeza Edmond de Polignac (pravim imenom Winnaretta Singer) kojoj je djelo posvećeno, a koja je kao nasljednica carstva Singer izdašno podupirala glazbenike svih profila. Naslov je odabrao zbog dopadljive zvučnosti francuskih riječi *infante défunte*, aludirajući na tiho i mirno sanjarenje koje, makar prikazivale i ples, prizivaju Velázquezove slike španjolskih vladara i dvorjanika. *Pavana* dokazuje Ravelov izniman dar za melodiku i vrsno poznavanje orkestra, osobito mogućnosti bojenja zvukom, vještim održavanjem ravnoteže između gudača, drvenih duhača i rogova. Melodika *Pavane*, pak, odaje kompatibilnost crkvenih modusa, ljestvica baskijske narodne glazbe, usporednih harmonijskih pomaka tipičnih za renesansu te impresionističkog odustajanja od klasičnog harmonijskog odnosa disonanca – konsonanca.

Antonína Dvořáka (1841.-1904.) u najranijoj su dobi podučavali glazbi. Za to je zaslužan njegov otac, glazbeni amater citraš koji ga je učio violinu. Dvořák je ubrzo postao član gradskog orkestra, no otac mu je namijenio preuzimanje obiteljskog posla pa ga šalje u Zlonice da dobro nauči njemački jezik. Srećom, Anton Liehmann, njegov profesor njemačkog, poziva ga u vlastiti amaterski orkestar te ga, osim njemačkom, podučava glazbenoj teoriji i orguljanju. Slijedi obrazovanje u Kamenicama u kojima Dvořák uči njemački od Franza Hankea koji je kao i Liehmann veliki ljubitelj glazbe i koji je skladateljeva oca uspio uvjeriti da pusti sina u Prag kako bi ondje okušao sreću kao glazbenik, ali pod uvjetom da postane orguljaš. Stekavši svjedodžbu iz orgulja, pjevanja i teorije, počinje svirati kao violist u orkestru Karela Komzáka starijeg koji je nastupao u Narodnom kazalištu u Pragu. Upravo ondje imao je prilike upoznati Bedřicha Smetanu koji će snažno utjecati na njegov opus. Dvořákovim se najuspješnijim djelima do danas drže: opera *Rusalka*, gudački kvarteti, violinski koncert, *Slavenski plesovi*, devet simfonija, gudački sekstet, glasovirski trio i osam humoreski. **Slavenski plesovi** pripadaju najpoznatijim njegovim djelima skladanim za glasovir četveroručno, prije nego što ih je skladatelj preradio za orkestar. Nadahnuti *Mađarskim plesovima* Johanna Brahmsa, sabrani su u dva niza od osam plesova koji nisu povezani ni tematskom građom ni tonalitetom. Upravo je Johannes Brahms, kao član žirija za dodjelu državnih stipendija nadarenim i siromašnim umjetnicima, uočio talent mladog češkog skladatelja i na njega upozorio svojega izdavača Fritza Simrocka. Simrock nije oklijevao poslušati Brahmsovu preporuku i uvrstiti Dvořákova djela u vlastiti katalog. Vrlo skoro investicija mu se isplatila, a Dvořákova djela ubrzo su postala omiljena diljem Njemačke. *Slavenski plesovi* nisu prve plesne skladbe koje je skladatelj napisao. Prethode im *Polke*, *Galop*, *Dva menueta* i ciklus *Škotski plesovi* iz 1877. Ne libeći se popularne glazbe, Dvořák ju je cijelog života iznimno uspješno skladao, istovremeno sa solo pjesmama, komornim i orkestralnim djelima te operama. Darko Petrinjak obradio je tri *Slavenska plesa* za tri gitare, i to br. 7 i 8 iz op. 46 te br. 2 iz op. 72.

Goran Listes
Guitar works

Darko Petrinjak
gitar

ISTVÁN RÖMER gitara / guitar

4 sonatas & 4 miniatures / 4 sonatas & 4 miniatures

BASTI MUSIC

ISTVÁN RÖMER gitara / guitar

4 sonatas & 4 miniatures / 4 Sonatas & 4 miniatures

Luka Šteharović: 1898 - 1968 1948 - 1968 1948 - 1968	Zvezda 1. Allegro moderato 2. Andante sostenuto 3. Allegro 4. Preludio and Sonata-Rondo	3:25 3:25 3:45 3:45
Kačička Klobučar: 1916 - 1992	Glasnik 5. Allegro moderato 6. Largo 7. Allegro scherzando 8. Andante-dolce	3:00 3:00 3:00 3:00
Ysaak Ades: 1875 - 1949	Four Sonatas 9. Allegro ma troppo, molto ritmato 10. Andante 11. Andante - Allegro moderato 12. Allegro molto	3:00 3:00 3:00 3:00
Richard Brahm: 1873 - 1945	12. Ragas & varijetatski Polka's with Variation	3:00
Joseph: 1784 - 1860 1860 - 1860	13. Sonata 14. Andante sostenuto 15. Andante sostenuto 16. Andante sostenuto	3:00 3:00 3:00 3:00

ISTVÁN RÖMER (1898 - 1968)

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

1898 - 1968

13\14
LISINSKI
SUBOTOM
UVIJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

ČETIRDESET NEPROCJENJIVIH FORTY WORTHY

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj

Producentica programa: Ana Boltužić

Urednica: Ana Boltužić

Autorica teksta: Jelena Knešaurek Carić

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Intergrafika TTŽ d. o. o., Zagreb

Naklada: 600 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

22. OŽUJKA 2014.

BBC PHILHARMONIC

Juanjo Mena DIRIGENT

Martin Grubinger UDARALJKE

G. Rossini

B. Hartl

K. Abe

F. Mendelssohn-Bartholdy

29. OŽUJKA 2014.

C. W. GLUCK: ORFEJ I EURIDIKA

SCENSKA IZVEDBA OPERE

Muzička akademija

Akademija dramske umjetnosti

Akademija likovnih umjetnosti

Tekstilno-tehnološki fakultet

Sveučilišta u Zagrebu

Mladen Tarbuk DIRIGENT

Marina Pejnović REDATELJICA

TONY CETINSKI

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI
XL

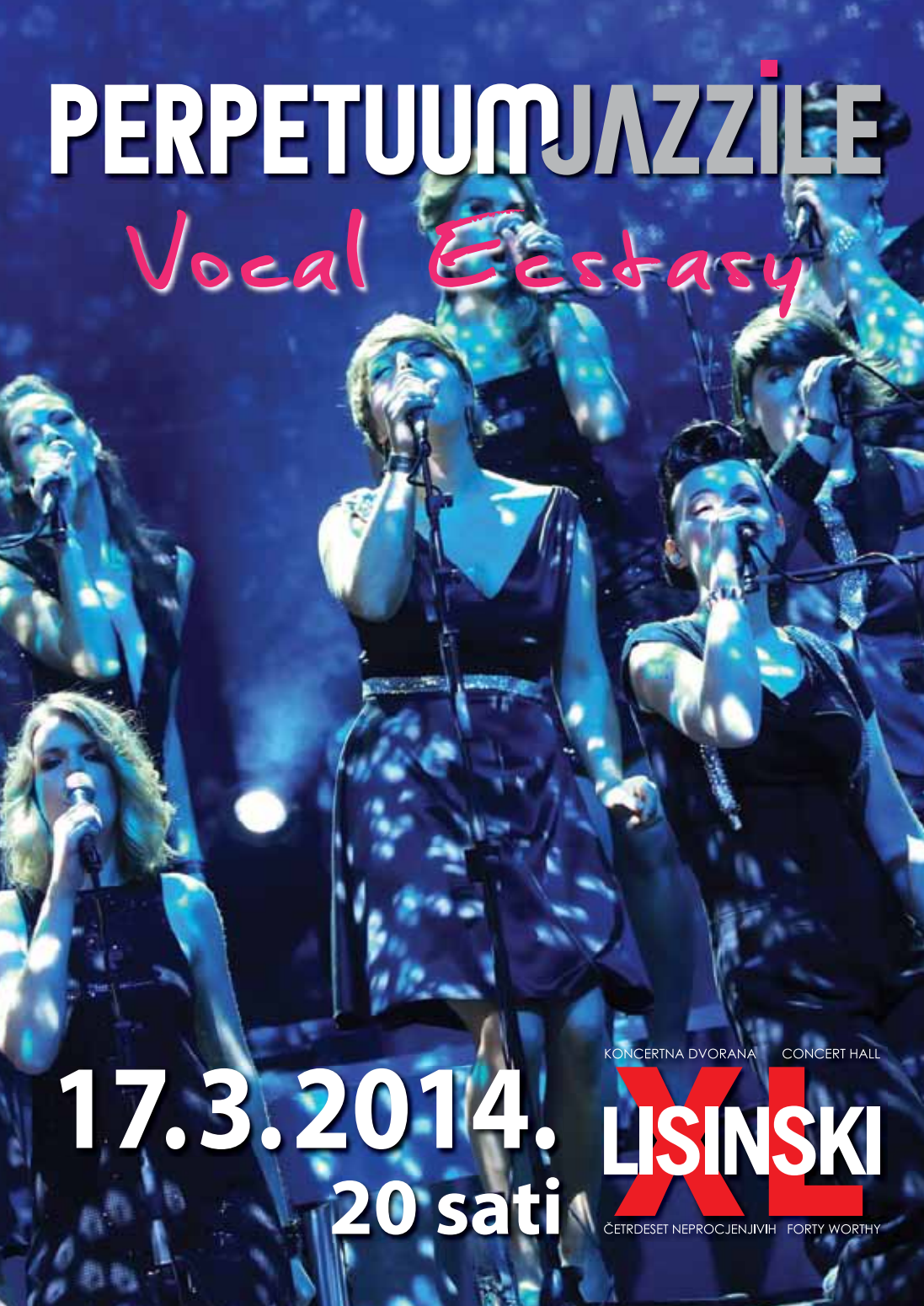
ČETIRDESET NEPROCJENJIVIH FORTY WORTHY

1.3.2014.
20 sati

KARNEVALSKI KONCERT

PERPETUUM JAZZILE

Vocal Ecstasy

17.3.2014.
20 sati

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI
XL

ČETIRDESET NEPROCENJIVIH FORTY WORTHY

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI
ČETIRDESET NEPROCJENJIVIH FORTY WORTHY

CROATIA OSIGURANJE
utemeljeno 1884.

INA

 AUTO ZUBAK

Jutarnji list